

61982J0042

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 22 MARTIE 1983*

**Comisia Comunităților Europene
împotriva
Republicii Franceze**

„Libera circulație a mărfurilor – Import de vin italian în Franța”

Cauza 42/82

În cauza 42/82,

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de către consilier juridic, Jean-Claude Séché, în calitate de agent, cu domiciliul ales în Luxemburg, la biroul membrului Serviciului juridic, Oreste Montalto, clădirea Jean Monnet, Kirchberg,

reclamantă,

și

REPUBLICA ITALIANĂ, reprezentată de agent Arnaldo Squillante, Capo del servizio del contenzioso diplomatico, trattati e affari legislativi, și de Ivo M. Braguglia, avvocato dello Stato, cu domiciliul ales în Luxemburg la sediul Ambasadei Italiei,

intervenientă,

împotriva

REPUBLICII FRANCEZE, reprezentată de agent Noël Museux, cu domiciliul ales în Luxemburg, la Ambasada Franței,

pârâtă,

având ca obiect obstacolele la importul de vin italian în Franța,

CURTEA,

compusă din J. Mertens de Wilmars, președinte, P. Pescatore, A. O’Keeffe, U. Everling, președinți de cameră, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due și K. Bahlmann, judecători,

avocat general: Sir Gordon Slynn

grefier: P. Heim

---

* Limba de procedură: franceza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea depusă la grefa Curții la 4 februarie 1982, Comisia Comunităților Europene a introdus, în temeiul articolului 169 din Tratatul CEE, o acțiune care vizează recunoașterea faptului că Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul reglementării comunitare vitivinicole și a articolului 30 din Tratatul CEE.

– întrucât a produs operațiunilor de vămuire a vinurilor de masă italiene o întârziere care a depășit în mod considerabil timpul necesar realizării operațiunilor materiale admisibile, supunând unei analize sistematice introducerea în circuitul de consum;

– întrucât a omis să inițieze de îndată procedura de regularizare a transporturilor unui anumit număr de loturi de vin italian odată ce documentele însoțitoare au fost prezentate la punctele de frontieră;

– întrucât, în numeroase cazuri, regularizarea transportului de vinuri italiene blocate la punctele de frontieră a făcut obiectul transmiterii, de către autoritățile italiene, a documentelor și a actelor pe baza cărora au acordat autorizațiile aceste autorități;

– întrucât a întârziat vămuirea chiar și în cazurile regularizate.

2 În opinia Comisiei, susținută de guvernul italian, intervenient, din cauza acestor practici s-au produs întârzieri considerabile în introducerea în circuitul de consum a vinului de masă vrac importat în Franța, provenit din Italia, începând din august 1981, și, din nou, din ianuarie 1982, și cantități importante de vin de masă italian, depășind în anumite momente 1 000 000 hectolitri au rămas blocate, timp de mai multe săptămâni și chiar pentru mai multe luni, la diferite puncte de frontieră din Franța. Practicile în cauză au fost adoptate de autoritățile franceze cu scopul de a împiedica importurile de vin de masă vrac provenit din Italia și de a reduce volumul acestora, considerat prea mare în raport cu nevoile pieței. Prin urmare, este vorba despre măsuri echivalente unor restricții cantitative la import, interzise de articolul 30 din Tratatul CEE.

3 Guvernul francez contestă că practicile care fac obiectul litigiului au avut ca scop reducerea volumului importurilor și susține că acestea urmăreau să asigure respectarea reglementării comunitare în materie vitivinicolă, precum și protecția consumatorilor, a sănătății și a vieții persoanelor, împotriva operațiunilor de fraudă și a practicilor interzise și nesănătoase.

1. Cu privire la antecedentele și la derularea practicilor în litigiu

4 Înainte de a analiza în detaliu practicile în litigiu, este necesar să se amintească circumstanțele care au dus la adoptarea lor.

5 Pe parcursul mai multor ani, formalitățile care trebuiau îndeplinite înainte de introducerea în circuitul de consum a vinurilor importate în Franța, provenite din Italia, nu au produs dificultăți speciale.

6 Între aprilie 1980 și 1981, autoritățile franceze au adresat autorităților italiene un număr de comunicări privind neregulile sau infracțiunile pe care le-au constatat în ceea ce privește

transporturile de vinuri italiene, în special cazurile de contaminare a transporturilor de vin ca urmare a utilizării unor mijloace de transport improprii. Întrebarea dacă autoritățile italiene au reacționat într-un mod adecvat și în timp util la aceste comunicări este contestată de părți.

7 În vara anului 1981, situația pieței vitivinicole din France s-a caracterizat printr-o creștere majoră a importurilor de vinuri de masă provenite din Italia. Această creștere a dus la o scădere a prețurilor pe piață. S-au produs manifestări violente în rândul viticultorilor din zona Midi a Franței, care au protestat împotriva acestei situații.

8 Din documentele prezentate Curții de către Comisie rezultă că, în iulie 1981, Comité national du commerce communautaire des vins et spiritueux (Comitetul național pentru comerțul comunitar de vinuri și spirtoase), continuând o practică utilizată deja în anii anteriori, a propus limitarea, prin acorduri de autodisciplină, a importurilor de vin de masă din Italia la un volum pe care l-a considerat acceptabil și care a fost evaluat la 425 000 hectolitri pe lună. Întrebarea este dacă și în ce măsură ministrul francez al agriculturii a participat și a sprijinit aceste propuneri este contestată de părți.

9 De la mijlocul lui august 1981, autoritățile franceze au intensificat măsurile de control asupra importurilor de vinuri de masă italiene. Pe de o parte, au refuzat să accepte un număr mare de documente însoțitoare pentru transporturile vinurilor în cauză și, pe de altă parte, au supus în mod sistematic vinul unor controale sanitare și oenologice prin intermediul analizelor, înainte de introducerea în circuitul de consum a loturilor în cauză. Aceste practici au avut drept consecință blocarea unor cantități importante de vinuri de masă la frontieră.

10 Datorită acestor măsuri, Comisia a inițiat două proceduri privind neîndeplinirea obligațiilor, în cursul cărora a adresat guvernului francez două avize motivate.

11 Prin primul aviz motivat, din data de 2 octombrie 1981, Comisia a susținut că, prin nedeschiderea imediată a procedurii de regularizare a transporturilor dintr-un anumit număr de loturi, în numeroase cazuri regularizarea făcând obiectul transmiterii, din partea autorităților italiene, a unor documente și acte pe baza cărora aceste autorități au emis autorizațiile, și prin întârzierea vămuirii chiar și în cazurile regularizate, Republica franceză nu și-a îndeplinit obligațiile ce îi revin în temeiul reglementării comunitare vitivinicole și al articolului 30 din tratat.

12 Prin al doilea aviz motivat, din data de 9 octombrie 1981, Comisia a susținut că faptul de a supune operațiilor de vămuire a vinurilor de masă italiene unei întârzieri care a depășit în mod considerabil timpul necesar realizării operațiunilor materiale admisibile și de a supune introducerea în circuitul de consum unei analize sistematice constituie o măsură ce echivala cu o restricție cantitativă la import, interzisă de articolul 30 din Tratatul CEE, și o neîndeplinire a obligațiilor ce îi reveneau Republicii Franceze în temeiul Regulamentului nr. 337/79 al Consiliului.

13 Autoritățile franceze nu au procedat la eliberarea transporturilor blocate astfel decât în mod progresiv, până la sfârșitul anului, după un acord încheiat cu guvernul italian la Pisa, la 13 octombrie 1981. Acest acord prevedea, în special, eliberarea, în interval de două luni, a vinului blocat, precum și intervenția celor două guverne în cauză pe lângă Comisie, astfel încât deblocarea să fie însoțită de ajutoare comunitare pentru contracte de depozitare. Conform documentelor prezentate de către Comisie, în paralel cu această deblocare, membrii Comitetului

național pentru comerțul comunitar al vinurilor și al spirtoaselor au aplicat un blocaj total asupra încărcăturilor de vin din Italia, în cadrul unui acord de autolimitare.

14 În aceeași perioadă, guvernul francez a anunțat Comisia, cu privire la analizele efectuate în mod sistematic până în acel moment, cu privire la toate loturile de vin importate, că autoritățile franceze s-au declarat satisfăcute cu privire la analizele efectuate prin sondaj pentru una din zece operațiuni.

15 În ianuarie 1982, introducerea în circuitul de consum a vinului de masă importat provenit din Italia a atins un nou volum foarte ridicat, și anume peste 875 507 hectolitri. La sfârșitul lunii ianuarie, s-au produs noi manifestații violente împotriva acestor importuri, în zona vitivinicolă Midi a Franței.

16 La începutul lunii februarie, autoritățile franceze au reintensificat măsurile de control asupra importurilor de vin de masă italian, refuzând să accepte documentele însoțitoare, pe motiv de nereguli și efectuând analize pe trei loturi din patru. O comunicare adresată Comisiei de către guvernul francez, prin telex, la 2 februarie 1982, cu privire la reintensificarea controalelor conține, în legătură cu acestea, printre altele, următorul pasaj: „O mare neliniște s-a produs în zona vitivinicolă Midi ca urmare a puternicei creșteri progresive a importurilor de vin provenite din Italia în cursul lunii ianuarie 1982, la prețuri net inferioare celor de pe piață. În consecință, încă de la 30 ianuarie, guvernul a adoptat dispozițiile necesare pentru efectuarea de analize de calitate mai numeroase de către serviciile administrative competente, înainte de introducerea pe piață. Contrar celor indicate de anumite organe de presă, importurile nu au fost stopate, ci doar încetinite, în vederea revenirii la un ritm normal”. Cantități importante de vin de masă provenit din Italia au fost din nou blocate la frontieră ca urmare a întăririi măsurilor de control.

17 La 4 martie 1982, Curtea, pronunțându-se cu titlu provizoriu asupra unei cereri a Comisiei, a hotărât următoarele:

1) În așteptarea pronunțării hotărârii în acțiunea principală, Republica Franceză este obligată să respecte limitările specificate în continuare în ceea ce privește practicile referitoare la introducerea în circuitul de consum din Franța a vinurilor importate, provenite din Italia:

a) Cu excepția cazurilor particulare în care indicii specifice pot justifica o suspiciune de fraudă, frecvența analizelor înainte de introducerea în circuitul de consum a loturilor în cauză nu trebuie să depășească cincisprezece procente din loturile prezentate la frontieră.

b) Durata analizelor efectuate înainte de introducerea în circuitul de consum a loturilor în cauză nu trebuie să depășească 21 de zile de la prezentarea acestor loturi și a documentelor la frontieră, cu excepția cazurilor în care motive deosebite justifică în mod excepțional efectuarea unor analize specifice.

c) Introducerea în circuitul de consum a loturilor de vin nu poate fi refuzată din motive de nereguli ale documentelor însoțitoare, decât dacă este vorba despre nereguli majore.

d) În cazul în care se constată nereguli majore de către autoritățile franceze, acestea trebuie să informeze de îndată autoritățile italiene, împreună cu documentația necesară. Fiecare lot pentru care documentul însoțitor a fost regularizat de către autoritățile italiene trebuie introdus de îndată în circuitul de consum.

2) În cazul în care introducerea în circuitul de consum a cantităților de vin provenit din Italia care depășesc în total 50 000 hectolitri este refuzată în decursul unei perioade care depășește 21 de zile pe motiv de efectuare a analizelor sau a neregulilor în documentele însoțitoare, autoritățile franceze trebuie să informeze Comisia cu privire la motivele unui astfel de refuz.”

18 După adoptarea acestei ordonanțe, importurile de vin italian în Franța nu au mai produs alte dificultăți deosebite.

2. Cu privire la obiectul procedurii privind neîndeplinirea obligațiilor

19 Prin cele patru capete de cerere formulate în cererea sa, Comisia urmărește, în esență, să se constate că autoritățile franceze au micșorat cantitățile de vin de masă importat în vrac, provenit din Italia, prin întârzierea introducerii în circuitul de consum a acestor transporturi, prin două grupe de practici care au făcut obiectul avizelor motivate din 2 și din 9 octombrie 1981, și anume refuzarea documentelor însoțitoare pentru transporturile de vin italian, pe de o parte, și supunerea vinurilor importate la controale prin analize sistematice, pe de altă parte.

20 Este necesar să se observe că o parte din întârzierile incriminate, și anume deblocarea progresivă și lentă a cantităților reținute la frontieră ca urmare a acordului încheiat la 13 octombrie 1981 între guvernele francez și italian și reluarea practicilor în litigiu la începutul lunii februarie și continuate până în martie 1982, au avut loc după avizele motivate. Cu toate acestea, este evident că este vorba fie de fapte care fuseseră deja denunțate în avizele motivate și care au continuat ulterior, sau fapte care s-au produs după transmiterea acestor avize, dar care au fost de aceeași natură cu cele urmărite prin aceste avize și care au constituit același comportament.

3. Cu privire la refuzul de a accepta documentele însoțitoare

21 Este necesar să se examineze, mai întâi, întârzierile apărute ca urmare a practicilor autorităților franceze referitoare la documentele însoțitoare și la procedura de regularizare a acestora.

22 Comisia, susținută de guvernul italian, susține că documentele însoțitoare pe care autoritățile franceze au refuzat să le mai accepte începând din a doua jumătate a lunii august 1981 nu prezentau efectiv nereguli substanțiale care să justifice, conform reglementării comunitare în materie, un astfel de refuz.

23 Guvernul francez afirmă că documentele prezentau nereguli și că era, prin urmare, autorizat să le refuze. Mai mult, Comisiei îi revenea obligația de a dovedi că documentele refuzate nu erau incorecte, ceea ce Comisia nu a reușit să dovedească.

24 În conformitate cu Regulamentul nr. 1153/75 al Comisiei din 30 aprilie 1975 de întocmire a documentelor însoțitoare referitoare la obligațiile producătorilor și ale comercianților, alții decât vânzătorii cu amănuntul din sectorul vitivinicol (JO L 113, p. 1), orice transport de vin în Comunitate implică întocmirea unui document însoțitor vitivinicol, sub forma unui formular conform modelelor anexate la acest regulament. Pentru produsele comunitare, cu excepția vinurilor de calitate produse în anumite regiuni și a vinurilor alcoolizate, este vorba despre documentul VA 1. Documentele însoțitoare și eventualele copii ale acestora sunt stabilite de către organismele competente din statul membru din care pornește transportul sau de către autoritatea

abilitată în acest sens, urmând indicațiile furnizate de către expeditor și sub responsabilitatea acestuia din urmă, în modul corespunzător conform normelor stricte din regulament.

25 Din această reglementare rezultă că autoritățile franceze aveau dreptul să verifice ca orice transport de vin în vrac provenit din Italia prezentat la frontieră să fie efectiv însoțit de un document VA 1 completat în mod corespunzător, emis de serviciile competente italiene.

26 Cu toate acestea, dispozițiile citate anterior trebuie interpretate în cadrul celui de-al doilea considerent din Regulamentul nr. 1153/75, conform căruia cerința unor documente însoțitoare nu trebuie să se traducă printr-un obstacol în fața schimburilor sau a comercializării produselor din acest sector. Rezultă că doar erorile sau neregulile dintr-un document, care au un caracter substanțial și care sunt, prin consecință, de natură să facă acest document incapabil de a-și îndeplini funcția sa de a furniza, sub forma unui document oficial, informația necesară referitoare la natura produsului, pot justifica obiecțiile împotriva unui document și, prin urmare, obstacolele în calea importurilor.

27 Din dosar rezultă că neregulile invocate de către autoritățile franceze au fost, după caz, de natură și de importanță diferite. Astfel, contrar celor prevăzute de Regulamentul nr. 1153/75, în anumite cazuri, documentele par a nu fi fost dactilografiate sau cu majuscule, fiind totuși lizibile, sau nefiind completate în întregime, deși conțineau în mod indirect toate informațiile necesare. Astfel de nereguli nu pot fi, cu toate acestea, considerate ca fiind substanțiale și nu pot justifica ridicarea de obiecții împotriva unui document.

28 Dimpotrivă, în alte cazuri, astfel cum a fost recunoscut în ședință de către Comisie și de către guvernul italian, absența indicațiilor solicitate, într-un anumit număr de formulare VA 1, a fost de natură să facă aceste documente însoțitoare incapabile să-și îndeplinească funcția acestora, descrisă mai sus. Astfel, în anumite cazuri, tăria alcoolică sau indicarea autorității italiene care a emis documentul lipseau, în alte documente această indicație era ilizibilă, iar în alte cazuri documentul nu avea nici o indicație, fie ea indirectă, care să permită identificarea statului membru de origine. Astfel de nereguli pot fi considerate ca fiind substanțiale și justifică ridicarea de obiecții împotriva unui document.

29 În speță, nu a fost posibil să se constate dacă toate documentele în cauză au prezentat nereguli sau dacă aceste nereguli au prezentat sau nu un caracter substanțial, dat fiind că atât Comisia, cât și guvernul francez au declarat că nu sunt în măsură să producă aceste documente. Cu toate acestea, este posibil să se admită că cel puțin o parte din documente prezentau nereguli de natură să permită, în principiu, ridicarea unor obiecții împotriva acestor documente.

30 Articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1153/75 prevede că, „în cazul în care se constată că unele produse circulă fără documente însoțitoare sau sub acoperirea unui document inaplicabil, organismul competent din statul membru în care se face constatarea sau orice alt organism responsabil cu verificarea adoptă dispozițiile necesare pentru regularizarea și, eventual, sancționarea acestui transport neregulamentar”. Din cele de mai sus rezultă că, pentru a nu împiedica în mod nejustificat schimburile comerciale, autoritățile care constă nereguli trebuie să procedeze în primul rând la regularizarea acestora.

31 Această regularizare trebuie să se efectueze în conformitate cu Regulamentul nr. 359/79 al Consiliului din 5 februarie 1979 privind colaborarea directă dintre instanțele desemnate de statele membre pentru controlul respectării dispozițiilor comunitare și naționale în sectorul vitivinicol

(JO L 54, p. 136). Articolul 4 din acest regulament prevede, în caz de îndoială, că instanța competentă solicită instanței din statul membru de origine să verifice documentele, precum și mențiunile din registre. În conformitate cu articolul 3, instanța competentă poate solicita orice informații utile, în special transmiterea actelor și a documentelor justificative, în cazul în care există o „suspiciune motivată” că produsul nu este conform cu dispozițiile vitivinicole.

32 O suspiciune motivată, în sensul articolului 3, citat anterior, care permite solicitarea unor investigații aprofundate și transmiterea unor documente justificative, trebuie să se bazeze pe indicii concrete referitoare la un transport individual. Contrar tezei dezvoltate de guvernul francez, nu se poate deduce că există o suspiciune generalizată împotriva tuturor importurilor de vin italian, indiferent de câte nereguli sau infracțiuni au fost constatate anterior în cazuri individuale. Simplele erori de formă ale documentelor însoțitoare nu pot justifica în nici un caz existența unei suspiciuni motivate. În absența unei suspiciuni motivate într-un caz concret, autoritățile franceze nu puteau, prin urmare, solicita decât simple verificări și confirmări din partea autorităților italiene, în vederea regularizării transporturilor în cauză.

33 Din diferitele comunicări prin care guvernul francez a adresat autorităților italiene cereri privind documente VA 1 cu nereguli rezultă că aceste cereri aveau sistematic drept obiect, fără nici un motiv real de suspiciune, solicitări de studii aprofundate și vizau, în special, să obțină documentele de însoțire a mărfurilor în timpul transporturilor prealabile în Italia, între locul de producție și depozitele din care au fost trimise în Franța, autoritățile franceze refuzând să recunoască drept suficientă simpla confirmare prin telex, după verificare, a documentelor VA 1 de către autoritățile italiene.

34 Rezultă că, în scopul regularizării documentelor cu nereguli, autoritățile franceze au prevăzut cerințe care nu erau acoperite de reglementarea comunitară în materie.

35 Pe de altă parte, guvernul italian a susținut că, în conformitate cu practica stabilită de mai mulți ani între autoritățile franceze și italiene, nereguli de tipul celor constatate începând cu mijlocul lui august 1981 în alcătuirea documentelor VA 1 erau frecvente și erau acceptate de autoritățile celor două state membre. Autoritățile franceze au schimbat, brusc și fără preaviz, această practică în ceea ce privește controlul documentelor. În sprijinul acestei afirmații, guvernul italian a prezentat Curții o serie de documente VA 1 anterioare perioadei care face obiectul litigiului, emise o parte de autoritățile franceze și o parte de autoritățile italiene, care, în ciuda neregulilor de tipul celor menționate anterior, au fost acceptate de autoritățile celor două țări fără a face obiectul unei contestații. Guvernul francez nu a prezentat nici un argument de natură să pună la îndoială existența unei asemenea practici.

36 Pentru a evita obstacolele în calea importurilor, obligația de colaborare între statele membre, care este inerentă sistemului comunitar, impune ca, în cazul unei astfel de modificări de practică, să se dea un preaviz autorităților statului membru în cauză cu privire la noua practică, pentru a nu-l pune pe acesta în imposibilitatea de a se pregăti pentru noua practică și de a ține seama de aceasta la alcătuirea documentelor VA 1.

37 Mai mult, procedura prevăzută la articolul 8 din Regulamentul nr. 359/79, citat anterior, conform căreia reprezentanții statele membre se reunesc în mod periodic în cadrul Comitetului de gestionare a vinurilor pentru a evoca problemele ridicate de aplicarea acestui regulament și orice altă problemă referitoare la controlul uniform al dispozițiilor comunitare în sectorul vitivinicol, ar fi trebuit să fie utilizată în speță. Această procedură vizează, de fapt, evitarea dificultăților care ar

putea rezulta din adoptarea unor măsuri unilaterale sau din absența uniformității în aplicarea reglementării comunitare și a obstacolelor în calea liberei circulații a mărfurilor, care decurg din acestea.

38 Rezultă că, prin modificarea bruscă a practicii stabilite, autoritățile franceze au încălcat o obligație care le revine în temeiul dreptului comunitar.

39 Comisia și guvernul italian au susținut în continuare că cererile adresate de către autoritățile franceze autorităților italiene privind neregulile din documentele VA 1 vizau în parte operațiuni care se desfășuraseră în urmă cu mai multe luni sau săptămâni.

40 În cazul în care se constată o neregulă în documentele însoțitoare, articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1153/75 impune autorităților naționale în cauză obligația de a adopta fără întârziere măsurile necesare care să permită o eventuală regularizare a transportului care prezintă nereguli, pentru a evita întârzierile nejustificate în introducerea în circuitul de consum a vinului în cauză.

41 În speță, guvernul francez nu a contestat susținerile detaliate ale guvernului italian privind întârzierile importante în cererile adresate, în anumite cazuri, autorităților italiene. Prin urmare, trebuie admis că, sub acest aspect, practicile autorităților franceze în ceea ce privește controlul documentelor însoțitoare nu erau, în toate cazurile, conforme cu reglementarea comunitară.

42 În cele din urmă, Comisia și guvernul italian au susținut că autoritățile franceze nu au procedat la introducerea în circuitul de consum a transporturilor de vin blocate nici măcar în cazurile regularizate.

43 În această privință, este necesar să se observe că eliberarea transporturilor blocate începând cu august 1981 s-a efectuat, indiferent de regularizarea documentelor, conform procedurilor din acordul politic convenit între guvernul francez și guvernul italian la Pisa, la 13 octombrie 1981.

44 Prin urmare, autoritățile franceze nu și-au îndeplinit nici din acest punct de vedere obligația care le revenea, în temeiul reglementării comunitare vitivinicole, de a proceda la regularizarea transporturilor de vin însoțite de documente cu nereguli.

45 Din considerentele precedente rezultă că practicile autorităților franceze referitoare la controlul documentelor erau contrare reglementării vitivinicole. În același timp, ele constituie o încălcare a articolului 30 din Tratatul CEE, care interzice restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent.

4. Cu privire la controalele oenologice prin analize sistematice

46 În al doilea rând, este necesar să se examineze întârzierile în introducerea în circuitul de consum care au avut drept cauză practica autorităților franceze de a supune în mod sistematic loturile de vin italian analizelor înainte de introducerea în circuitul de consum.

47 În opinia Comisiei și a guvernului italian, autoritățile franceze au efectuat analizele sistematice înainte de introducerea în circuitul de consum pentru a întârzia acest fapt și pentru a restrânge volumul importurilor. În orice caz, pentru efectuarea controalelor oenologice nu era

necesară blocarea unor cantități importante de vin la frontieră, iar durata analizelor, care era de mai multe săptămâni, a depășit cu mult termenul acceptabil de câteva zile.

48 Guvernul francez susține că analizele au avut drept scop asigurarea respectării reglementării comunitare vitivinicole, protecția consumatorilor și sănătatea și viața persoanelor. Întârzierea cauzată de aceste operațiuni este inerentă naturii unor astfel de analize.

49 Este cert că autoritățile franceze au supus în mod sistematic analizelor vinul de masă importat vrac din Italia și au făcut acest lucru pe durata primei perioade în discuție pentru toate loturile de vin italian și, începând din februarie 1982, asupra a trei loturi din patru, că au făcut ca introducerea în circuitul de consum a lotului în cauză să depindă de rezultatele analizelor, iar aceste rezultate nu au fost cunoscute timp de mai multe săptămâni, datorită întârzierilor pe care le implica procedura aplicată.

50 În acest sens, este necesar să se constate, mai întâi, că astfel de controale oenologice pot face importurile mai dificile sau mai costisitoare, în special din cauza întârzierilor și cheltuielilor de depozitare suplimentare care pot să apară pentru importator. Rezultă că aceste proceduri – sistematice sau nu – constituie măsuri cu efect echivalent unor restricții cantitative în sensul articolului 30 din Tratatul CEE, interzise de această dispoziție, sub rezerva excepțiilor prevăzute de dreptul comunitar și, în special, de articolul 36 din tratat.

51 În temeiul articolului 36 din tratat, articolul 30 nu se opune restricțiilor la import justificate, în special, de motive de protecție a sănătății și vieții persoanelor. Cu toate acestea, întrucât o astfel de restricție reprezintă o derogare de la libera circulație a mărfurilor, aceasta este conformă cu tratatele numai în măsura în care este necesară pentru a îndeplini aceste obiective, și în cazul în care nu constituie nici un mijloc de discriminare arbitrară, nici o restricție deghizată în comerțul dintre statele membre.

52 Nu poate fi exclus faptul că, în anumite cazuri, controalele sanitare prin efectuarea de analize pot constitui un mijloc adecvat de prevenire a pericolelor care rezultă, de exemplu, din practici oenologice interzise sau din utilizarea unor mijloace de transport necorespunzătoare și poate servi la asigurarea protecției sănătății și a vieții persoanelor.

53 Este necesar să se adauge că diferite dispoziții ale reglementărilor comunitare din sectorul vitivinicol, cum ar fi articolul 64 din Regulamentul nr. 337/79 al Consiliului din 5 februarie 1979 privind organizarea comună a pieței vitivinicole (JO L 54, p. 1) și articolul 46 alineatul 2 din Regulamentul nr. 355/79 al Consiliului, din 5 februarie 1979 de stabilire a normelor generale pentru denumirea și prezentarea vinului și a mustului din struguri (JO L 54, p. 99) conferă autorităților naționale responsabilitatea de a asigura respectarea reglementării comunitare. Și în acest context, controalele sanitare prin efectuarea de analize pot constitui un mijloc util de a descoperi încălcările reglementării respective.

54 Cu toate acestea, controalele efectuate trebuie să fie necesare pentru îndeplinirea obiectivelor vizate și nu trebuie să creeze obstacole în calea importurilor, care să fie disproporționate în raport cu aceste obiective.

55 În ceea ce privește frecvența admisibilă a efectuării de analize de preț, este necesar să se observe că acestea au o fluctuație foarte mare în perioada în cauză. În timp ce în august 1981 toate loturile de vin au fost supuse analizelor, controalele prin sondaj asupra a 10% din aceste

cazuri au fost considerate ca fiind suficiente după ce a fost încheiat acordul de la Pisa din octombrie 1981, frecvență care a dus ulterior la efectuarea unui control asupra a trei loturi din patru la sfârșitul lui ianuarie 1982. Nici o justificare nu a putut fi adusă de guvernul francez pentru aceste variații, care, prin urmare, nu par să aibă legătură cu cerințele imperative care rezultă din obiectivele mai sus menționate. Aceste analize au fost efectuate în absența unor fapte concrete care să justifice o suspiciune de fraudă sau nereguli în cazurile în speță.

56 Frecvența acestor analize de preț a fost net superioară controalelor ocazionale efectuate asupra transporturilor de vin francez în țară. Este evident că aceste controale sunt, de asemenea, efectuate de către autoritățile italiene pentru a asigura atât conformitatea cu reglementările comunitare a vinurilor produse în Italia, precum și protecția consumatorilor, a sănătății și a vieții persoanelor. Autoritățile franceze erau obligate să țină seama de existența acestor controale în țara de origine a vinului. Nici unul din cazurile de falsificare sau neregulile constatate în situații individuale, produse anterior perioadei în discuție, nu puteau justifica o suspiciune generalizată cu privire la toate importurile de vinuri italiene și care să permită efectuarea unor analize sistematice, în condițiile în care nu există nici o practică similară în ceea ce privește vinul francez.

57 Rezultă că autoritățile franceze nu aveau dreptul să efectueze controale sistematice prin intermediul analizelor și trebuia ca acestea să se limiteze, în absența oricărei suspiciuni motivate de indicii concrete în cazuri individuale, la efectuarea unor controale prin sondaj.

58 Guvernul francez însuși a declarat în urma avizului motivat că analizele efectuate pe un caz din zece erau suficiente. Ținând seama de această apreciere, analizele sistematice pe care autoritățile franceze le-au efectuat asupra tuturor loturilor sau asupra a trei loturi din patru depășesc frecvența admisă a controalelor prin intermediul analizelor și constituie un tratament discriminatoriu în raport cu controalele la care este supus vinul de producție națională în Franța.

59 În ceea ce privește durata de câteva săptămâni de efectuare a analizelor, este necesar să se observe că durata inerentă a unor asemenea analize asupra vinului poate să varieze în funcție de circumstanțele fiecărui caz, în special în funcție de natura analizelor care trebuie să fie efectuate. În speță, Curtea nu dispune de informații suficiente privind desfășurarea analizelor în cazuri concrete, pentru a putea aprecia dacă termenele dintre prelevarea mostrelor spre a fi analizate și comunicarea rezultatelor au depășit perioada de timp necesară.

60 Cu toate acestea, este necesar să se constate că, în cazul în care prelevarea mostrelor spre a fi analizate se efectuează asupra vinurilor franceze, acest fapt nu duce în mod automat la reținerea vinului în cauză până în momentul în care se fac cunoscute rezultatele analizelor, dispozițiile reglementării comunitare privind păstrarea evidenței contabile și documentele însoțitoare permit în mod normal localizarea și identificarea unui transport de vin, odată ce rezultatele analizelor au fost cunoscute.

61 În cazul analizelor prin sondaj asupra transporturilor de vin importat, faptul de a reține transportul de vin în cauză la frontieră până la aflarea rezultatelor analizelor constituie, dat fiind că astfel de analize implică întâzieri importante, care depășesc câteva zile, și ținând seama de posibilitatea de a localiza și identifica un transport de vin, un obstacol disproporționat și discriminatoriu în calea importurilor. Situația nu ar fi diferită dacă aceste analize s-ar fi efectuat într-un caz individual, datorită unei suspiciuni de fraudă sau a unei nereguli a produsului în

cauză. Or, guvernul francez nu a afirmat că au existat cazuri concrete în care să existe o astfel de suspiciune.

62 Mai mult, este necesar să se menționeze că, după cum rezultă din telexul din 2 februarie 1982 sus-menționat, precum și din ansamblul circumstanțelor, efectuarea de analize avea drept scop întârzierea introducerii în circuitul de consum a transporturilor în cauză și, astfel, limitarea cantității importurilor de vin provenite din Italia.

63 Rezultă că, dată fiind atât frecvența analizelor efectuate, cât și faptul că transporturile astfel controlate au fost, în toate cazurile, reținute la frontieră, practica autorităților franceze în ceea ce privește controlul prin intermediul analizelor sistematice se opunea cerințelor prevăzute de articolele 30 și 36 din Tratatul CEE.

64 Din considerentele precedente rezultă că este necesar să se constate că, prin întârzierea introducerii în circuitul de consum a vinului de masă importat vrac din Italia prin verificarea și regularizarea și documentelor însoțitoare VA 1 și prin controalele sistematice prin intermediul analizelor, restrângând astfel, în perioada august 1981 - martie 1982, importurile acestor vinuri de masă, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 30 din tratat și a reglementării comunitare vitivinicole.

Cu privire la cheltuielile de judecată

65 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată, în cazul în care s-a solicitat acest lucru. Întrucât pârâta a căzut în pretenții, aceasta trebuie obligată la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor intervenientei, care a susținut reclamanta, precum și a celor ocazionate de cererea pentru adoptarea de măsuri provizorii, cheltuieli rezervate prin ordonanța Curții din 4 martie 1982.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

hotărăște:

1) Prin întârzierea introducerii în circuitul de consum a vinului de masă importat vrac din Italia prin verificarea și regularizarea documentelor însoțitoare VA 1 și a controalelor sistematice prin intermediul analizelor, restrângând astfel, în perioada august 1981 - martie 1982, importurile acestor vinuri de masă, Republica Franceză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 30 din Tratatul CEE și al reglementării comunitare vitivinicole.

2) Obligă pârâta la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor ale intervenientei, precum și a celor ocazionate de procedura care a vizat ordonarea de măsuri provizorii.

Mertens de Wilmars
Mackenzie Stuart

Pescatore
Bosco

O'Keeffe
Koopmans

Everling
Due

Everling
Bahlmann

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 22 martie 1983.

Grefier

P. Heim

Președinte

J. Mertens de Wilmars